LEGEARTIS
ИНГ-ПРО
ПРОПИСИ У ПРАКСИ
Број 21 ● јун 2014. ● www.legeartis.rs

Шта нам доносе нова пореска решења за имовину?

... ПЛУС

СТАТУСНЕ ПРОМЕНЕ

КОМПЕНЗАЦИЈА У СТЕЧАЈУ

16 ДИЛЕМА ИЗ ОСИГУРАЊА МОТОРНИХ ВОЗИЛА

АКТУЕЛНО

ПРОГРАМ РЕФОРМИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ СРПСКЕ ЕКОНОМИЈЕ

Царине
Шта је то овлашћени извозник?

Трговина
У 7 корака до малопродаје

Образовање
Шта то мучи… ученике, родитеље и наставнике у поступку оцењивања?

Судски поступци
Привремено одузимање имовине проистекле из кривичног дела

ИНВЕСТИРАЈТЕ У ВАШЕ ПОСЛОВАЊЕ!

Претплатом на Инг-Про Јавне набавке све врсте јавних набавки које су значајне за ваше пословање, а објављене су на Порталу јавних набавки, можете добијати на вашу е-пошту путем мејл сервиса.

Уз велики број различитих претрага, лако ћете пронаћи оно што вас интересује, уштедети време и новац, повећати продуктивност.

Борислав Ињац, виши царински инспектор с вишегодишњим искуством на пословима усаглашавања царинског пословања потребама пословне заједнице

У ситуацији када је робу произведену у Републици Србији изузетно тешко пласирати на иностранa тржиштa, егзистенцијално је питање за српске извознике како да своју робу учине јефтинијом и конкурентнијом.

Биљана Антић, просветни инспектор

Када ученик на крају другог полугодиштa не приступи полагању разредног испитa, сматра се да ученик није положио разредни испит, односно да је добио закључну бројчану оцену (из одређеног предметa) недовољан (1).

Игор Живковски
адвокат, специјалиста за област пореског саветовања

Порески обвезници су током априла и маја примили пореска решења за 2014. годину, а нови начин обрачуна највише ће погодити власнике непокретности у центру градa.

Бојана Станковић, судијски помоћник у кривичном одељењу Вишег суда у Београду

Пуњење државног буџетa не представља основни циљ доношења и примене овог закона, већ је то истинска борба против организованог криминала и корупције, те других најтежих кривичних делa, што је сврха доношења и примене Закона.

Снежана Ћушић
дипл. правник

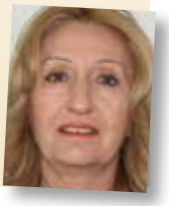
Ако је друштво стицалац контролно друштво са најмање 90% удела у основном капиталу друштва преносиоца, односно са најмање 90% акција са правом гласа, статусна промена припајања спроводи се без одлуке о статусној промени скупштине друштва стицаоца ако су испуњени прописани услови.

мр Жељко Албанезе, саветник за економска питања

Србија преговара са ММФ-ом о трогодишњем кредиту из предострожности, али још нису договорени фиксни датуми. Србија тражи суму два пута већу од њене квоте у ММФ-у, односно око 1,5 милијарди долара.

мр Мирјана Грбовић, овлашћени актуар

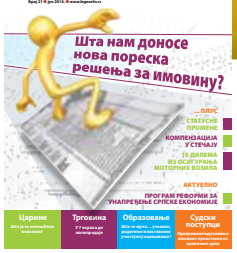
Уколико је у незгоди оштећено возило, а власник има ауто-каско осигурање, одштетни захтев може поднети по основу каско осигурања, без обзира на то да ли је он одговоран за штету или неко други.

Бојана Амановић, самостални саветник у Одељењу за трговину Министарства спољне и унутрашње трговине и телекомуникација

Роба стављена у промет мора да испуњава услове здравствене и опште безбедности, техничке захтеве, услове паковања, обележавања, заштите животне средине и друге услове утврђене овим законом и посебним прописима.

случајевима број 3 и 4, „можда" је ипак постојало размишљање већа да треба применити познати правни принцип „ко може више може и мање". То јесте тачно, али такав принцип, а посебно због израженог начела законитости у кривичном поступку, има смисла само ако то из одређене законске одредбе јасно произлази, што свакако није случај са одредбом члана 37. ст. 2. ЗКП-а у којој је наведен тачно одређе[н] из фазе главн[ог] је. Виши суд поступа[ју] о кри-надлеж[ан] у („Сл. глас-ни[ку] у члану 34. н[ије] „ако у току с[уд] суд установи [не]надлежан нижи суд, неће уступити предмет том суду, него ће сам спровести поступак и донети одлуку".

То даље значи да **не постоје више било каква ограничења у смислу садржине ранијег члана 37. ст. 2.** старог ЗКП-а, већ ће суд било када током трајања главног претреса чим установи да се ради о предмету из надлежности нижег суда, сам спровести поступак. Управо **оваква садржина ЗКП-а** из члана 34. **више може и ма[ње] оправдава „ко може**

Уместо закључка

Како се из приказаних пр[имера] може видети, до доношења новог Законика о кривичном поступку постојало је ограничење до које фазе кривичног поступка – главног претреса, надлежни суд пази на своју стварну надлежност, па су се тим поводом појавила различита тумачења појма *отварања заседања и отварања главног претреса*, односно почетак главног претреса. У новом ЗКП-у не постоји ограничење до које фазе поступка суд пази на своју надлежност. Наиме, у члану 385. ст. 1. ЗКП-а регулисано је да главни претрес почиње доношењем решења да се главни претрес одржи, а у члану 34. ст. 2. ЗКП-а (под насловом *Оцена надлежности*), регулисано је да ако у току главног претреса суд установи да је за суђење надлежан нижи суд, неће упутити предмет том суду него ће сам спровести поступак и донети одлуку.

Календар важења правних аката

У овој рубрици доносимо преглед прошлих [...] који одложено ступају на снагу и/[...]аже (у целости или у делу), односно [...] или у делу:

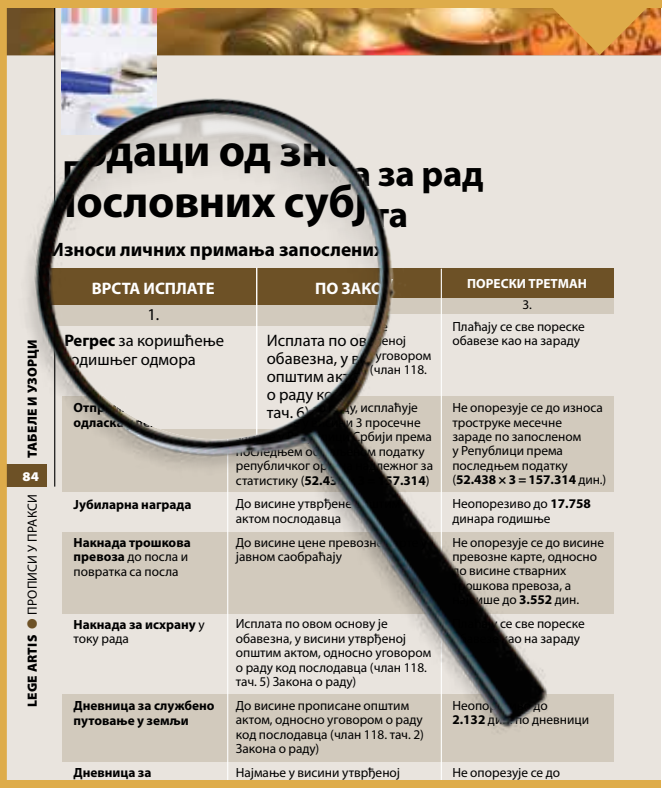
- Правил[ник] [...] одложено примењују у целости [...] расходних уређаја за домаћинство, објављен у „Сл. [...] од 14. 2. 2014. године
  – ступио је на снагу 22. фебруара 2014, а примењује се од 1. марта 2014. године

- Уредба о класама ваздушног простора Републике Србије и условима за њихово коришћење, објављена у „Сл. гласнику РС", бр. 106/2013 од 5. 12. 2013. године
  – ступила је на снагу 13. децембра 2013, а примењује се од 6. марта 2014. године

- Одлука о начину обављања послова између Народне банке Србије и Управе за трезор који се обављају преко система консолидованог рачуна трезора за девизна средства, објављена у „Сл. гласнику РС", бр. 92/2013 од 22. 10. 2013. године
  – ступила је на снагу 23. октобра 2013, а примењује се од 1. априла 2014. год[ине]

КАЛЕНДАРИ... ● ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА ● ВАЖЕЊА ПРАВНИХ АКАТА ● ДОГАЂАЈА

ЗНАЧАЈНИ ПОДАЦИ И КОРИСНИ МОДЕЛИ ПРАВНИХ АКАТА

Износи личних примања запослених

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКО[НУ]	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1.		3.
Регрес за коришћење годишњег одмора	Исплата по овом основу је обавезна, у [...] уговором општим актом, [...] (члан 118. о раду ко[д] тач. 6) [...]у, исплаћује [...] 3 просечне [...]рбији према [...]м податку републичког ор[гана] [...]лежног за статистику (**52.43[8]** [...]**57.314**)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
Отпр[емнина] одласка [...]		Не опорезује се до износа тростуке месечне зараде по запосленом у Републици према последњем податку (**52.438 × 3 = 157.314** дин.)
Јубиларна награда	До висине утврђене актом послодавца	Неопорезиво до **17.758** динара годишње
Накнада трошкова превоза до посла и повратка са посла	До висине цене превозн[ог] [...] јавном саобраћају	Не опорезује се до висине превозне карте, односно [...]о висине стварних [...]ошкова превоза, а [...]више до **3.552** дин.
Накнада за исхрану у току рада	Исплата по овом основу је обавезна, у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 5) Закона о раду)	[...]се све пореске [...]ао на зараду
Дневница за службено путовање у земљи	До висине прописане општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 2) Закона о раду)	Неопо[резиво] [...] до **2.132** [...]по дневници
Дневница за	Најмање у висини утврђеној	Не опорезује се до

ПОСТАВИТЕ ПИТАЊЕ НАШЕМ АУТОРУ, НАСТОЈАЋЕМО ДА ОДГОВОРИМО НА СВАКО ОД ЊИХ

АЛЕКСАНДАР МАРКОВИЋ
[...]ик с вишегодишњим искуством у [...]стима радног права, а нарочито у [...]бластима с другим гранама права
kompanijsko.pravo@legeartis.rs

же опорезивању добити коју оствари пословањем преко [...]сталне послов[не] [...] је пре[...] се на[...]зник, у смислу Закона, [...]бразована на територији [...]авно лице које је основано и [...] пословањем преко [...]не јединице која има седиште стварне управе и контроле ван територије Репу[...]блике.

Резидентни обвезник који [...] води пословне књиге у складу с прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија, опорезиву добит, сагласно члану 5. ст. 1. Закона, утврђује у складу са Законом и подноси за сталну пословну јединицу порески

ПРИМЕРИ ИЗ ПРАКСЕ

#1

**Резидентни обвезник (на основу закључ[ка]) плаћа нерезидентном правном лицу – резиденту Велике Британије (власни[ку] [...]х права на рачунарском програму – софтвера, при чему фтверу) накнаду по основу права кори[шћења] [...]рачунарски програм – софтвер не користи резидентни обвезник (који, у конкрет[ном] [...]идентног обвезника, преноси другом не-за сопствене потребе) то право, уз [...]сија је изнело став да накнада за коришћење [...] програм – софтвер (без обзира на то што [...]исти стечено право коришћења, већ то [...]ли за право коришћења ли[цен]ца [...]ом програму – софтверу, даље пре-[...]ац лиценце, у ко[ји] [...]ника) спада [...]у ауторске накнаде, приликом чије испл[ате] [...]овезник дужан да обра[...] [...]дуговани порез по одбитку.

#2

Резидентни обвезник, у складу са уговором о лиценци закљу[чи]ће [...]идентним правним лицем (из Аустрије, односно из Швајцарске), стиче право кор[ишћења] [...]ора и, с тим у вези, обавезан је да нерезидентном обвезнику (по основу коришћења [...]офтвера, као и пружања подршке раду софтвера) плаћа уговорену накнаду.

С тим у вези, у случају када права на рачунарском програму припад[ају] [...]ном обвезнику (правном лицу), који путем уговора о лиценци преноси право [...] предмета уговора – рачунарског програма резидентном обвезнику који му по том[е] [...] плаћа одређену накнаду, та накнада представља ауторску накнаду која се опорезује [...] [...] одбитку по стопи од 20%, уколико међународним уговором о избегавању двостр[...] [...]резивања није другачије уређено. При том, накнада коју резидентно правно лице [...]резидентном правном лицу, по основу услуга (на пример, одржавања софтвера)

АУТОРСКИ ТЕКСТОВИ СА ОБИЉЕМ КОРИСНИХ ПРИМЕРА И СТРУЧНИХ ТУМАЧЕЊА

НОВИНЕ У ПРЕДЛОГУ ЗАКОНА

Комора стечајних управника

Једна од битних новина јесте укидање надзорног органа у виду Агенције за лиценцирање стечајних управника и **оснивање Коморе стечајних управника**, као новог удружења стечајних управника, са својством правног лица. Надлежности ове коморе биле би:

- сачињавање кодекса професионалне етике;
- издавање, обнављање и одузимање лиценци за рад стечајним управницима;
- вођење именика стечајних управника.

Регулисана су овлашћења органа Коморе, надзор над радом

Стечајни управник

(1) имен[ује] [...] непосредн[ом] [...]могућност [...] стечајног управника [...] чајевима (имо[вина] [...] милиона динар[а] [...] радника), стечајни[ји] [...] 500 имају право да предл[ажу] [...] чајног управника, а ако [...] више од 50% вероватних по[вје]раживања (нова категори[ја] [...] стечајни судија је обавезан [...] именује тог стечајног упр[авника];

(2) додата су ограниче[ња] именовању стечајног у[правника] (повезаност с влас[ником] и другим повезаним ли[цима];

(3) уводи се појам аси[стента] стечајног управника;

(4) уводи се **појам к[анцеларије] стечајног упр[авника]**, која може да обавља [...]е као предузетник или [...]редно друштво;

(5) у делу надлеж[ности] **проширена је обавеза [...]ног управника** да:

- у року од 15 [...]дана именовања сачи[...]еровратних стечајних [...]чних поверилаца и достави је суду и организацији за надзор;
- изврши анализу пословања стечајног дужника за период од 5 година пре покретања стечаја, и за сваку годину сачини

именован и када фактичк[и] [...] ступа на дужност, и да у поче[тном] периоду, по фактичк[ом] [...] ступању на дужност, им[а] [...] информација на расп[олагању]

(6) прецизиран[а] [...]је о току [...]ука и стању [...]е масе, с тим да се ови [...]вештаји јавно објављују (на [...]тернет страници) – овде се [...]же поставити питање „одно[сно]а" пословне тајне и транспа[рентности стечајног поступка;

(7) детаљно је **регулисано по-ступање по притужби на рад** стечајног управника;

(8) пре продаје имовине, стечајни управник је дужан да сам уради или да прибави процену вредности имовине стечајног дужника, извршену уз примену међународних рачуноводствених стандарда; у случају протека више од годину дана између процене и продаје, на захтев одбора поверилаца, стечајни управник ће прибавити нову процену имовине.

Скупштина поверилаца

Скупштину поверилаца чине сви стечајни повериоци, као и до сада, с тим што се додаје да **њу не могу чинити повериоци четвртог исплатног**

ВЛАДАН МИРКОВИЋ
главни и одговорни уредник
vladan.mirkovic@ingpro.rs

LEGEARTIS
ИНГ-ПРО
ПРОПИСИ У ПРАКСИ

ISSN 2334-6140

Година II, број 21
ЈУН 2014.

Оснивач и издавач:
ИНГ-ПРО
Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:
Горан Грцић
Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:
Владан Мирковић

Сарадници:
мр Жељко Албанезе
мр Мирјана Грбовић
Биљана Антић
Бојана Амановић
Бојана Станковић
Борислав Ињац
Гордана Ајншпилер-Поповић
Игор Живковски
Снежана Ћушић

Уредник рубрика *Календар важења правних аката/Порески календар*:
Ана Фулетин

Лектор/коректор:
Радмила Савић

Организатор издања:
Оливера Бошковић

Дизајн и обликовање часописа:
Маја Кесер

Редакција:
Веле Нигринове 16а
11000 Београд
тел: +381 11 2836 820
факс: +381 11 2836 474
е-пошта: redakcija@legeartis.rs
Часопис излази електронски једанпут месечно (12 бројева у оквиру годишње претплате). Текстови достављени за објављивање се не враћају. Сви текстови који се објављују у Часопису подлежу редакцијско-техничкој обради, у складу са одговарајућим стандардима Часописа.

Свакако једна од најактуелнијих тема у овом периоду јесу нова решења за порез на имовину, будући да је од ове године у потпуности измењен начин обрачуна овог пореског намета. Уведено је ново правно решење у вези с наплатом јавних прихода за коришћење грађевинског земљишта којим је она сада интегрисана у порез на имовину. Ипак, већ на самом почетку примене новог обрачуна пореза на имовину могу се уочити одређене мањкавости, па тако прве реакције привредног сектора несумњиво говоре у прилог томе да је практична примена оваквих решења довела до повећања неликвидности привредних субјеката. Сазнајте све о томе на стр. 26.

У јунском броју посебну пажњу скрећемо на текст *Шта то мучи… ученике, родитеље и наставнике у поступку оцењивања?*, у већ провереном ауторском формату који вам се очигледно свидео у ранијим бројевима. О томе читајте на стр. 36.

Ако сте се икада запитали шта је све потребно да бисте отворили малопродајни објекат, ево одговора у тексту *У 7 корака до малопродаје* (стр. 80).

Летња сезона је и време интензивних путовања која често рађају недоумице у погледу осигурања моторних возила, па смо, нимало случајно, и томе посветили значајну пажњу у овом броју (стр. 72).

У првом летњем издању говоримо и о институту овлашћеног извозника, привременом одузимању имовине проистекле из кривичног дела, статусним променама привредних субјеката, али и о никад актуелнијем програму реформи за унапређење српске економије.

И на самом крају, посебну пажњу заслужује наставак текста о могућности компензације у стечајном поступку.

Не дозволите да се лето испречи између нас, читајте и даље LEGEARTIS!

Будимо на вези

Часопис *Lege Artis* отворен је за сва ваша питања, мишљења, конструктивне предлоге, похвале и покуде. Можете их упутити ауторима текстова или на е-адресу редакције часописа **redakcija@legeartis.rs**

Пратите нас:
- **www.legeartis.rs**
- **www.propisi.net**
- **www.ingpro.rs**
- **www.facebook.com/IngProLegeArtis**

У овом броју...

УНАКРСНИ ПОГЛЕД

8 Програм реформи за унапређење српске економије

КОМПАНИЈСКО ПРАВО

18 Статусне промене

ПОРЕЗИ И АКЦИЗЕ

26 Шта нам доносе нова пореска решења за имовину?

ОБРАЗОВАЊЕ

36 Шта то мучи… ученике, родитеље и наставнике у поступку оцењивања?

СУДСКИ ПОСТУПЦИ

44 Привремено одузимање имовине проистекле из кривичног дела

53 Могућност компензације у стечајном поступку (други део)

ЦАРИНЕ

60 Овлашћени извозник

ФИНАНСИЈСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ И ПЛАТНИ ПРОМЕТ

72 16 дилема из осигурања моторних возила

ТРГОВИНА

80 У 7 корака до малопродаје

ПОРТАЛ ЧИТАЛАЦА

92 Имате питање? Имамо одговор!

ТАБЕЛЕ И УЗОРЦИ

94 Подаци од значаја за рад пословних субјеката

Корисни модели правних аката

98 Уговор о уступању производних знања и искустава
106 Пресуда којом се прихвата споразум о признању кривице (члан 317. ЗКП-а)
110 Гаранција за враћање аванса

РУБРИКЕ

3 Међу ауторима у овом броју...
4 Из прве руке
5 Уводна реч
78 Порески календар
91 Календар важења правних аката
97 Календар догађаја...

Програм реформи за унапређење српске економије

Као свој најважнији задатак, Влада је истакла унапређење српске економије и животног стандарда наших грађана, а стратешки циљ без којег тај задатак није могуће остварити огледа се, пре свега, у стабилизацији јавних финансија и реформи јавног сектора

Србија је 27. априла 2014. године добила своју нову Владу, која је на самом почетку суочена с нагомиланим проблемима због вишедеценијских неповољних околности у којима се земља налази, актуелне светске кризе, али и због одлагања решавања проблема и разводњавања планираних реформи током последње три-четири године.

Пуно је циљева које је ова влада ставила пред себе, а у овом тексту говоримо о намераваним економским реформама, које су бројне и морају се истовремено спроводити, при чему многе од њих неће бити нимало популарне. Довољно је рећи да је пред новом владом велики изазов смањења фискалног дефицита, који је већ две године највећи у источној и централној Европи, а у 2014. може се догодити да буде и највећи у Европи. Таква ситуација може узроковати да Србија упадне у рецесију, јер већ годинама „игра" на ивици банкрота, па је крајње време да се приступи најављеним реформама, о којима се говори већ годинама.

У међувремену, Влада је направила редослед својих активности за наредни период. Прво, на дневном реду Скупштине биће 13 закона из области правосуђа, потом ће се радити на припремама ребаланса буџета, а затим на сету економских закона, који ће бити у јуну у Скупштини. У сваком случају, Влада је пред себе ставила амбициозан програм чије спровођење неће бити лако, а њен успех зависиће и од способности власти да изађе на крај са свим потешкоћама.

У тексту који је пред нама, а у јеку припрема за економске реформе на кратак и на дуг рок, **изнећемо основне карактеристике затеченог стања** у економији Србије, као и **приказ донетих и планираних мера на економском плану**.

Основни показатељи тренутне економске ситуације у Србији

Карактер, брзина и дубина економских реформи у Србији зависе пре свега од актуелних економско-финансијских показатеља стања српске економије.

Висок јавни дуг, буџетски дефицит и незапосленост главне су негативне карактеристике наше економије. С друге стране, имамо раст извоза и повећање бруто домаћег производа.

Конкретно, од почетка ове године **јавни дуг Србије увећан је** 257 милиона евра, чиме је достигао 20,9 милијарди евра. То је 64,2 одсто процењеног бруто домаћег производа, односно свега што мислимо да ћемо произвести у току целе 2014. године.

Похвално је да је Србија имала **раст БДП-а** у 2013. од око 2,5 одсто, а на то је утицао извоз који је у 2013. порастао 25,6 процената (што је условљено брзим развојем аутомобилске индустрије и добрим резултатима пољопривреде).

Републички завод за статистику саопштио је да је **реални раст бруто домаћег производа** у првом кварталу 2014. године, у односу на исти период претходне године, износио 0,4 одсто. Бруто друштвени производ Србије ће ове године порасти 1,1 одсто, а следеће године 1,9 одсто, према

Солидарни порез биће укинут од 1. јула.

1. Тзв. солидарни порез укинуће се од 1. јула, дакле, од тада он се више неће примењивати. Уместо њега, паралелно ће се уводити **смањење плата у јавном сектору** за десет одсто. Конкретно, план је да се иде на смањење основица за обрачун плата у јавном сектору, уз очување усвојеног нивоа минималне зараде, која сада износи 115,00 динара нето по радном сату (усвојено до 30. јуна 2014. године). Према стручним проценама, за државу је повољније смањење од 10 одсто у јавном сектору од „солидарног пореза", јер се тиме добија за око 3,5 одсто више средстава у буџету, него што се добијало солидарним порезом;

2. У јавној управи биће уведени **платни разреди** како би сви који раде за државу на истом послу са истим квалификацијама, зарађивали исто. Ова мера би уједно требало да донесе и уштеде у државној каси. Планира се увођење платних разреда од јесени, а они ће значити да ће исти рад у било којој државној институцији бити плаћен исто. О свим платама одлучиваће се на једном месту – у Министарству државне управе и локалне самоуправе;

3. Према најавама, жене ће убудуће на радном месту проводити три године дуже и уместо с навршених 60, у пензију ће ићи са 63 године, постепеним повећањем до 2020. године. Тако, око 20.000 жена неће моћи 2015. године да оде у пензију иако ће испунити услов и навршити 60 година живота.

Ова мера нове владе Србије доживела је највећи одјек у јавности. Пооштравање услова кренуло је од жена, а како се очекује, врло брзо ће европски тренд у пензионисању захватити и мушкарце. Прва могућност је да се и њима радни век продужи за две године и помери са 65 на 67 година, а друга да се временом старосна граница за жене изједначи с јачим полом, како би у пензију сви ишли са 65 година.

У Србији је проблем незапослености већ изражен, тако да ће померање старосне границе за одлазак у пензију додатно онемогућити неке младе људе да добију прилику да се запосле. Велики је проблем и то што се не отварају нова радна места, односно постоји недостатак нових послова. Тешко је дати процену колико ће повећање старосне границе дефинитивно имати утицаја на могућност запошљавања младих људи, јер се најављене измене још разматрају.

Уместо закључка

У овом тексту навели смо низ мера и активности које је изнела Влада у свом програму за опоравак српске привреде и побољшање животног стандарда грађана. Тај опоравак, свакако, неће бити брз ни стабилан, напротив, „економски раст Србије ове и следеће године биће скроман, стопа незапослености и даље висока, а инфлација стабилна", прогнозира Међународни монетарни фонд (ММФ). Влади ће у овим мерама знатно помоћи и Европска банка за обнову и развој (ЕБРД) која је усвојила нову стратегију за Србију и којом су постављени приоритети и циљеви тог кредитора за наредне четири године.

Стратегија за Србију за период 2014–2018. фокусирана је на даље јачање приватног сектора повећањем његове улоге и конкурентности, јачање финансијског сектора и развој одрживих и ефикасних јавних предузећа. На плану јачања улоге и конкурентности приватног сектора у Србији, ЕБРД ће радити на повећању финансирања тог сектора, посебно малих и средњих предузећа. ЕБРД, како наводи, намерава да кроз своје активности убрза процес приватизације, а у средишту пажње остаће структурна унапређења у агробизнису. Истовремено ће ЕБРД подржавати српске власти да убрзају спровођење постојећих пројеката.

Добро је знати да ће Влада и са ове стране имати значајну помоћ, јер она заиста нема времена и већ у року од месец дана мора да засуче рукаве и да предложи пакет реформских закона и почне с њиховом применом. Тада ће у садејству са ЕБРД-ом, Светском банком и ММФ-ом моћи да крене у промену привредног амбијента.

LEGE ARTIS

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

Обрађујући широк спектар актуелних тема из домена правне и економске регулативе, електронски месечник ***Lege Artis*** доноси свеж и другачији приступ савременом пословању привредних субјеката, државних органа, образовних установа и адвокатских канцеларија, са посебним освртом на право и заштиту потрошача.

Под слоганом ПРОПИСИ У ПРАКСИ и на близу сто страна корисних информација у електронском формату, часопис ***Lege Artis*** постаје незаобилазни саветник и дневни пратилац у вашем животу, раду и пословању.

Статусне промене

Које су врсте статусних промена? Како и под којим правилима тече поступак статусних промена? Који су могући облици његовог спровођења? И коју је документацију потребно доставити приликом регистрације статусне промене? Сазнајте у овом тексту

Закон о привредним друштвима („Сл. гласник РС”, бр. 36/2011, 99/2011, у даљем тексту: ЗПД) под статусном променом сматра реорганизацију друштва преносиоца преносом имовине и обавеза на друштво стицаоца. Последица статусне промене је да сви чланови друштва преносиоца стичу уделе/акције у друштву стицаоцу сразмерно својим уделима/акцијама у друштву преносиоцу (на пример, процентуално мањи удео него у друштву преносиоцу, али по вредности исти). Принцип слободе уговарања намеће одредбу да сагласношћу свих чланова друштва преносиоца статусном променом може да се изврши замена удела/акција у другачијој сразмери (подразумева и исплату уместо стицања удела/акција). Промене у чланском односу у друштву стицаоцу нема ако је оно 100% власник удела/акција у друштву преносиоцу (члан остаје власников власник са истим процентом удела).

Практично, **статусна промена значи да имовина и обавезе друштва преносиоца прелазе на друштво стицаоца** (у складу са уговором о статусној промени, односно планом поделе), **да чланови друштва преносиоца постају чланови друштва стицаоца, односно стичу уделе/акције у друштву стицаоцу**, док се удели/акције друштва преносиоца поништавају.

Осим тога, могућа је и **консолидација**, где се узајамна потраживања између друштва преносиоца и друштва стицаоца гасе (имовина дужника се сјединила са имовином повериоца).

Врсте статусних промена

Актуелни закон предвиђа следеће статусне промене: припајање, спајање, поделу, издвајање.

Припајање је припајање једног друштва или више њих другом друштву преношењем на то друштво целокупне имовине и обавеза, чиме друштво које се припаја престаје да постоји без спровођења поступка ликвидације, док је **спајање** преношење целокупне имовине и обавеза не на постојеће друштво, већ на ново друштво које се истом приликом оснива, а друштва која се спајају престају да постоје без спровођења поступка ликвидације.

Подела је истовремени пренос целокупне имовине и обавеза на новооснована друштва (подела уз оснивање) или на два постојећа друштва или више њих (подела уз припајање) или на једно новоосновано друштво или више њих и једно постојеће друштво или више њих (мешовита подела). **Издвајање** је пренос дела своје имовине и обавеза на једно новоосновано друштво или више њих (издвајање уз оснивање) или једно постојеће друштво или више њих (издвајање уз припајање) или једно новоосновано друштво или више њих и једно постојеће друштво или више њих (мешовито издвајање). Овом статусном променом смањује се основни капитал друштва преносиоца, па се у Регистар привредних субјеката истовремено с регистрационом пријавом статусне промене подноси и додатак за смањење основног капитала друштва преносиоца.

Статусна промена има за последицу брисање друштва преносиоца кад год се статусном променом друштво преносилац гаси. Ово се дешава без спровођења поступка ликвидације – имовина наставља свој правни живот у другом субјекту.

Ако се статусном променом оснива ново друштво, на

Ако се статусном променом оснива ново друштво, на оснивање тог друштва примењују се одговарајуће одредбе Закона о привредним друштвима.

резултат статусне промене, уписали уделе/акције, али их до тренутка замене за уделе/акције друштва стицаоца нису у целости уплатили, дужни су да уговорени улог уплате, односно унесу у друштво стицаоца под условима под којима су их уписали, осим ако уговором о статусној промени није другачије одређено. Ово је последица одредбе да се удео/акције у друштву стичу по основу преузете обавезе. (Лица која су оснивачким актом или на други начин преузела обавезу да уплате, односно унесу у друштво одређени улог одговарају друштву за извршење те обавезе и у обавези су да накнаде штету која му је проузрокована пропуштањем или кашњењем са извршењем те обавезе).

Регистрација статусне промене

Регистрација статусне промене врши се у односу на друштво стицаоца и у односу на друштво преносиоца и не може се вршити пре истека рока од 30 дана од дана ступања на снагу уговора/плана поделе.

Спроводи се у два корака, при чему је **први корак** објава нацрта уговора о статусној промени, односно нацрта плана поделе на интернет страници Регистра најкасније месец дана пре дана одржавања седнице скупштине на којој се доноси одлука о статусној промени. Нацрт је објављен у непрекидном трајању од најмање 60 дана. Доставља се ради објаве за сваког од учесника у статусној промени. Уз пријаву нацрта уговора, доставља се обавештење члановима друштва о времену и месту где могу извршити увид у документе и акте друштва, ради објаве, с тим што друштво које није јавно АД нема ову обавезу ако је ово обавештење упутило лично сваком члану друштва.

Други корак је регистрација саме статусне промене, при којој се прилажу:

- одлуке скупштина друштава која учествују у статусној промени којима се одобрава статусна промена,
- уговор/план друштва, оверен од надлежног органа овере,
- оснивачки акт привредног друштва које настаје статусном променом, као и статут тог привредног друштва ако се оснива АД, или измене и допуне оснивачког акта, односно статута у случају АД, ако друштво учесник у статусној промени наставља да постоји,
- документација која се доставља за регистрацију оснивања привредног друштва у одговарајућој правној форми, ако статусном променом настаје ново привредно друштво,
- финансијски извештај привредних друштава која учествују у статусној промени с мишљењем ревизора,
- извештај ревизора о извршеној статусној промени,
- извештај одбора директора, односно извршног одбора ако је управљање друштвом дводомно, о статусној промени или изјава заступника друштва да су чланови сагласни да се финансијски извештаји, извештај ревизора, извештај одбора директора, односно извршног одбора не сачињава,
- потврда Централног регистра о извршеном упису акција у Централном регистру, ако се услед статусне промене повећава основни капитал АД.

Не може се вршити пре истека рока од 30 дана од дана ступања на снагу уговора/плана поделе (члан 504. ЗПД-а).

Код статусних промена јавних предузећа потребно је приложити и сагласност оснивача на одлуку о статусној промени.

Шта нам доносе нова пореска решења за имовину?

Нова фискална година донела је бројне промене у области прописа који регулишу порезе на имовину, те је самим тим појачано и интересовање како становништва, тако и привредног сектора за предметно питање, а нарочито у погледу висине пореске обавезе и новонасталих обавеза пореских обвезника у погледу пријављивања пореза

Одредбом члана 89. Закона о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/2009, 81/2009, 64/2010, 24/2011, 121/2012, 42/2013, 50/2013 и 98/2013), као и усвајањем измена и допуна Закона о порезу на имовину („Сл. гласник РС”, бр. 26/2001, „Сл. лист СРЈ”, бр. 42/2002 и „Сл. гласник РС”, бр. 80/2002, 80/2002, 135/2004, 61/2007, 5/2009, 101/2010, 24/2011, 78/2011, 57/2012 и 47/2013, у даљем тексту: Закон), у правни систем Републике Србије **уведено је ново правно решење у вези с наплатом јавних прихода за коришћење грађевинског земљишта**.

Накнада за коришћење грађевинског земљишта плаћала се до 31. децембра 2013. године, а од 1. јануара 2014. године интегрисана је у порез на имовину. Нестанку овакве дажбине из правног система Републике Србије допринела је чињеница да је била реч о намету који је променама својинских односа превазиђен, па самим тим и неправичан и економски нерационалан. Према новим законским решењима, вредност имовине која је предмет опорезивања, за пореске сврхе процењују локалне самоуправе сопственом правном регулативом. Законским изменама предвиђен је једнак третман при вредновању пореске основице, независно од околности да ли се имовина налази у власништву физичког или правног лица.

Овакав начин обрачунавања пореских обавеза требало је да буде имплементиран у правни систем Републике Србије још 2011. године, али је исте године одлучено да повећање пореза на имовину у тој години не сме да премаши 60%. Влада Републике Србије је у 2012. години прописала да се висина пореза неће мењати.

На нивоу града Београда одлучено је да се висина пореза неће мењати ни у 2013. години, док су остале локалне самоуправе биле принуђене да одступе од овакве одлуке, имајући у виду да је Република Србија укинула неке од локалних изворних прихода, као и различите комуналне таксе, а трансфери средстава с републичког на локални ниво каснили су, па је финансирање локалних самоуправа самим тим било знатно отежано.

Од 1. јануара 2014. године порез на имовину плаћа се на непокретности из члана 2. Закона, што имплицира да се порез на имовину плаћа и на објекте (односно њихове делове) за чију изградњу је издата прописана грађевинска дозвола, на објекте за чију изградњу није издата грађевинска дозвола и који су у поступку легализације, као и на остале објекте, односно такве објекте за чију изградњу није издата грађевинска дозвола и није поднет захтев за легализацију. Из наведеног недвосмислено произлази да је **намера законодавца била да у највећој могућој мери прошири порески домашај и тиме допринесе повећању буџетских средстава по овом основу**.

површине преко 10 ари;
- ималац права коришћења грађевинског земљишта површине преко 10 ари, у складу са законом којим се уређује правни режим грађевинског земљишта;
- ималац права коришћења непокретности у јавној својини, у складу са законом којим се уређује јавна својина;
- корисник непокретности у јавној својини, у складу са законом којим се уређује јавна својина;
- држалац непокретности на којој ималац права својине није познат или није одређен;
- држалац непокретности у јавној својини, без правног основа;
- прималац финансијског лизинга.

Кад на непокретности, поред права својине, постоји и неко од наведених права, односно коришћење или државина, обвезник пореза на имовину јесте ималац тог права, корисник или држалац, а не ималац права својине.

Од 1. јануара 2014. године порески обвезник – правно лице дужно је да за имовину коју стекне, започне или престане да користи у току године, или му по другом основу настане или престане пореска обавеза, поднесе пореску пријаву у року од 30 дана од дана настанка такве промене.

За имовину за коју је поднео пореску пријаву обвезник – правно лице дужно је да до 31. марта сваке пореске године поднесе пореску пријаву са утврђеним порезом за ту годину.

Пореска пријава се подноси и за имовину за коју обвезник испуњава услове за пореско ослобођење…

…Одредбом члана 4. ст. 5. тач. 1) Закона уређено је да се, у смислу опорезивања порезом на имовину, обвезником који води пословне књиге сматра и правно лице које води пословне књиге у складу с прописима Републике Србије.

Према одредби члана 34. ст. 1. Закона, за имовину коју стекне, започне или престане да користи у току године, или му по другом основу настане или престане пореска обавеза, обвезник пореза на имовину подноси пореску пријаву у року од 30 дана од дана настанка такве промене.

За имовину за коју је поднео пореску пријаву у складу са ст. 1. овог члана, обвезник који води пословне књиге дужан је да до 31. марта сваке пореске године поднесе пореску пријаву са утврђеним порезом за ту годину (члан 34. ст. 2. Закона).

Пореска пријава из овог члана подноси се и за имовину за коју обвезник испуњава услове за пореско ослобођење (члан 34. ст. 7. Закона)."

Претходно наведене законске измене у пракси ће се рефлектовати тако што ће власници непокретности у центру града плаћати и до 40% већи порез. Почев од текуће године, порез ће плаћати и власници пољопривредног земљишта површине веће од 10 ари.

Уместо закључка

Промена начина обрачуна пореске основице неспорно води повећању буџетских средстава локалних самоуправа. Буџетски приход би, свакако, био повећан и уколико би порески домашај био уподобљен фактичком стању и уколико би се пореске евиденције водиле на прецизнији и свеобухватнији начин.

Према расположивим статистичким подацима (немачке организације ГИЗ) у Србији су свака пета кућа за становање и сваки седми пословни простор ван пореске евиденције, што подразумева да власници таквих објеката не плаћају порез на имовину.

На име накнаде за коришћење грађевинског земљишта, која је укинута 1. јануара 2014. године и од пореза на имовину правних и физичких лица, Град Београд је у 2013. години остварио приходе у висини од приближно петнаест милијарди динара, при чему је половину наведеног износа чинила накнада за коришћење грађевинског земљишта. Према прелиминарним проценама, приход Града Београда по основу пореза на имовину би, након укидања накнаде за коришћење грађевинског земљишта, у текућој години требало да буде еквивалентан приходима који су остварени у току 2013. године.

Прави избор!
PROPISI.NET
statistics
map navigation
world data
data central
Finance Business Culture
Weather Sport News Video
Radio Technics Files
Electronics Shopping Design
Mail Internet Maps Radio
TV Work Travel Tech
Entertainment Security
Global Music Companies
Songs Graphics Vacancy
Job Data Games People
ИНГ-ПРО

Шта то мучи… ученике, родитеље и наставнике у поступку оцењивања?

Имајући у виду чињеницу да је поступак оцењивања веома сложен и да има значајну улогу у развоју личности ученика основне и средње школе, у овом тексту покушали смо да одговоримо на нека специфична питања која се најчешће постављају у пракси у основној и средњој школи, а у вези су с применом бројних законских одредаба којима је уређено оцењивање ученика

#1 Уколико ученик средње стручне школе не изађе на разредни испит који је пријавио, да ли у том случају ученик остаје неоцењен или се констатује јединица? И како попунити записник о полагању разредног испита, дневник рада и матичну књигу и водити евиденцију у случају да ученик понавља разред?

Правилником о оцењивању ученика у средњој школи („Сл. гласник РС”, бр. 33/99 и 108/2003), одредбама члана 4. прописано је да се успех ученика у учењу изражава оценом: одличан (5), врло добар (4), добар (3), довољан (2) и недовољан (1).

Према одредбама члана 20. ст. 1. наведеног Правилника, оцена се уноси у књигу евиденције о образовно-васпитном раду (даље: Дневник рада) само целим бројевима.

Закон о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС”, бр. 72/2009, 52/2011 и 55/2013), одредбама члана 107. ст. 7. прописује, између осталог, да је закључна оцена из предмета бројчана.

Средња школа води евиденцију о полагању испита, односно води записник о полагању разредног и поправног испита, на обрасцу који је прописан одредбама члана 4. ст. 4. Правилника о евиденцији у средњој школи („Сл. гласник РС”, бр. 31/2006, 51/2006 и 44/2013).

Сходно наведеном, у конкретној ситуацији, упућивање ученика на полагање разредног испита евидентира одељенски старешина, односно уписује се у Дневник рада, у записник са седнице Одељенског већа.

Када ученик на крају другог полугодишта не приступи полагању разредног испита, **сматра се да није положио разредни испит, односно да је добио закључну бројчану оцену (из одређеног предмета) недовољан (1)**.

Податак да ученик није приступио полагању разредног испита, као и закључна бројчана оцена (из одређеног предмета) недовољан (1), уноси се у записник о полагању разредног испита.

Подаци из записника, односно бројчана закључна оцена (из одређеног предмета) недовољан (1), уноси се у Дневник рада, у рубрику „оцене ученика” (у засенчени део) и у матичну књигу – унутрашњи лист за ученика.

Према одредбама члана 56. ст. 1. Закона о средњем образовању и васпитању („Сл. гласник РС”, бр. 55/2013) и члана 108. ст. 5. Закона о основама система образовања и васпитања, поправни испит полаже ученик који на крају другог полугодишта или на разредном испиту има до две недовољне оцене из обавезних предмета и изборних предмета

приговор на оцену из предмета и владања у току школске године, жалбу на закључну оцену из предмета и владања на крају другог полугодишта и жалбу на испит.

Према одредбама члана 110. ст. 3. Закона, приговор на оцену из предмета и владања подноси се директору школе у року од три дана од саопштења оцене, жалба у року од три дана од дана добијања ђачке књижице, односно сведочанства, а жалба на испит прописан Законом о основном образовању и васпитању и Законом о средњем образовању и васпитању, у року од 24 сата од саопштења оцене.

Уколико директор школе одбије жалбу родитеља на закључну бројчану оцену из наставног предмета, родитељ **има право да се обрати просветној инспекцији**, која ће, на основу члана 147. Закона, извршити контролу поступања установе у погледу спровођења закона, других прописа у области образовања и васпитања и општих аката, а у вези са оцењивањем, односно контролу испуњености прописаних услова за спровођење испита.

Осим тога, ученик, његов родитељ, односно старатељ **могу да поднесу и захтев за заштиту права Министарству просвете, науке и технолошког развоја**, у року од осам дана од дана сазнања за повреду својих права (члан 111. Закона).

#12 Да ли наставник може да оцени ученика оценом недовољан (1) због преписивања на писменом задатку? И како наставник треба да поступи у ситуацији када ученик преписује на писменој провери знања?

Према члану 107. ст. 1. Закона о основама система образовања и васпитања (даље: Закон), оцењивањем се, у основној и средњој школи, процењује оствареност прописаних циљева и стандарда постигнућа у току савладавања школског програма.

Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању („Сл. гласник РС”, бр. 67/2013) и Правилником о оцењивању ученика у средњој школи („Сл. гласник РС”, бр. 33/99 и 108/2003), уређено је да је писмени задатак један од облика провере знања ученика из наставног предмета и да се ученику не може умањити оцена из наставног предмета, између осталог, због непримереног понашања у школи (члан 4. ст. 8, односно члан 17. ст. 5).

Из овога следи да **наставник не може да оцени ученика на писменом задатку, односно да оцени његов писмени задатак, због преписивања, оценом недовољан (1).**

У наведеној ситуацији **наставник треба да прекине даљи рад ученика на изради писменог задатка, да на самом писменом задатку ученика евидентира** (у форми забелешке) **време када је рад ученика прекинут, уз навођење разлога прекида израде писменог задатка, као и да се потпише**.

Наставник би требало **да оцени ученика на писменом задатку, на основу онога што је ученик до момента прекида израде писменог задатка урадио**, односно да оцени тај део писменог задатка.

На тако донету оцену ученик, његов родитељ односно старатељ имају право приговора у смислу члана 110. ст. 1. Закона.

Напомињемо да је одредбама члана 112. ст. 2. тач. 4) Закона прописана обавеза ученика да у поступку оцењивања покаже своје стварно знање без коришћења разних облика преписивања и других недозвољених облика помоћи, а да због учињене повреде обавезе, ученик дисциплински одговара.

За ученике који не изађу на завршни испит, сматра се да нису завршили основну школу.

Привремено одузимање имовине проистекле из кривичног дела

Увођење овог института у наше кривичноправно законодавство има велики значај на пољу превенције и сузбијања организованог криминала и кривичних дела чији је основни мотив стицање противправне имовинске користи, а овом посебном кривичноправном мером остварује се како генерална и специјална превенција кривичних санкција, тако и општи интерес државе, будући да одузета имовина остаје у имовини државе

Институт одузимања имовине проистекле из кривичног дела настао је као ефикасно средство у сузбијању тешких кривичних дела и организованог криминала. Поборник идеје о примени економских средстава у борби против организованог криминала био је судија Ђовани Фалконе. Суочавајући се с високом стопом организованог криминалитета у Италији и недовољним ефектима репресивних мера, применио је економску анализу злочиначке организације упоредивши структуру тог удружења са структуром криминалног предузећа. Тада је дошао до закључка да хапшење једног члана криминалне организације или чак свих чланова, па и осуда на вишедеценијске казне затвора, неће спречити да структура тог криминалног предузећа настави да производи богатство с новим члановима и руководством, које је још агресивније и способније. Зато је једини прави начин за сузбијање организованог криминала смањење капитала и прихода криминалних предузећа. Овакво становиште судије Фалконеа заживело је у кривичноправним системима управо кроз институт одузимања имовине проистекле из кривичног дела, док се систем економске анализе незаконитих активности широко примењује у борби против организованог криминалитета.

У Србији се појава организованог криминала везује за период распада Југославије и ратних деведесетих година прошлог века. Период који је „погодовао" вртоглавом развоју криминала и богаћењу појединаца од криминалних активности, бележио је и недостатак законских инструмената којима би се имовина стечена на тзв. нелегалан начин одузела од лица која су приведена правди, па и осуђена на вишегодишње казне затвора. Ово је био **један од разлога да се у наше кривично законодавство уведе поступак одузимања имовине која је стечена кривичним делом и донесе закон који би подробно регулисао услове и начин одузимања имовине**.

Закон о одузимању имовине проистекле из кривичног дела ступио је на снагу 4. 11. 2008. године с роком примене од 1. 3. 2009. („Сл. гласник РС", бр. 97/2008).

Доношење овог *lex specialis* закона условила је и потреба усаглашавања кривичног законодавства с европским стандардима и одговарајућим конвенцијама Европске уније које је наша земља ратификовала. Међу њима, као посебно значајна је и Стратегија за превенцију и контролу организованог криминала,

недозвољену, одбити жалбу као неосновану или усвојити жалбу и решење преиначити или укинути и предмет вратити на поновно одлучивање. Ако је у истом предмету решење већ једанпут укинуто, другостепени суд ће у седници већа или након одржаног рочишта донети одлуку, с тим да побијано решење не може укинути и упутити на поновно одлучивање првостепеном суду.

Тростепеност у одлучивању о привременом одузимању имовине има својих оправдања у правној природи овог института. С обзиром на то да се имовина привремено одузима у фази поступка у којој још увек није правноснажно утврђено да је неко лице извршило кривично дело, а поготово имајући у виду реперкусије самог одузимања имовине и задирања у основна имовинска и лична права човека, попут права на мирно уживање приватне својине и право на правично суђење, неопходна је нарочита обазривост у доношењу одлуке и могућност њене што свеобухватније контроле од стране виших судских инстанци.

Преиспитивање одлуке о привременом одузимању имовине

До подношења захтева за трајно одузимање имовине суд може по службеној дужности или на захтев странака – јавног тужиоца или власника преиспитати одлуку о привременом одузимању имовине проистекле из кривичног дела и у оправданим случајевима ту одлуку укинути или је заменити мером забране располагања привремено одузетом имовином. Разлози за укидање или замену мером могу бити различити.

Такође, у случају да је управљање привремено одузетом имовином отежано или проузрокује несразмерно високе трошкове, суд може на образложени предлог Дирекције преиспитати одлуку о привременом одузимању имовине проистекле из кривичног дела и заменити је мером забране располагања привремено одузетом имовином.

Решење о укидању привременог одузимања имовине суд ће донети ако се појаве околности које указују да даља примена привременог одузимања имовине није оправдана или ако се појаве околности које указују на то да се и том мером може обезбедити трајно одузимање имовине.

Уместо закључка

Увођење овог института у наше кривичноправно законодавство има велики значај на пољу превенције и сузбијања организованог криминала и кривичних дела чији је основни мотив стицање противправне имовинске користи. Овом посебном кривичноправном мером остварује се како генерална и специјална превенција кривичних санкција, тако и општи интерес државе, будући да одузета имовина остаје у имовини државе.

Осим што се остварује начелни захтев да нико не може имати корист од извршеног кривичног дела, у смислу члана 91. ст. 1. КЗ-а („Сл. гласник РС”, бр. 85/05, 88/05 и 107/05), применом овог института омогућава се да се имовина, која је стечена криминалним активностима а није узрочно-последично повезана с кривичним делом за које се окривљени терети, одузме и уклони из правног промета. Предвиђање широког круга лица од којих се може одузети имовина, а који се означавају као власници, значајно је ради ефикасног спречавања промета нелегално стечене имовине, па чак и њеног наслеђивања.

С друге стране, примена овог института надомешћује све недостатке постојећег института одузимања имовинске користи, имајући у виду да се имовинска корист у смислу члана 91. КЗ-а, према одредбама важећег ЗКП-а, може одузети само у пресуди којом се окривљени оглашава кривим, а не и након тога.

Да ли је и у којој мери примена овог закона допринела искорењивању овог за државу највећег зла остаје да се види и може бити предмет неке друге детаљније анализе. Такође, поставља се и друго питање, не мање значајно, а то је да ли су истражни органи и судије довољно способни и обучени за вођење поступака и примену овог важног института у борби против криминала, односно за пуно спровођење закона у живот.

ГОРДАНА АЈНШПИЛЕР-ПОПОВИЋ
судија Привредног апелационог суда
sudski.postupci@legeartis.rs

Могућност компензације у стечајном поступку (други део)

Компензација као могућност у стечајном поступку додатно је усложњена чињеницом да су у примени три закона која регулишу стечајну материју. У тексту који је пред вама настављамо да дајемо одговоре на најчешће недоумице које се јављају у вези са овом проблематиком

#6 Која је форма компензационе изјаве у случају компензације у стечају?

Према Закону о принудном поравнању, стечају и ликвидацији (ЗППСЛ), компензација је настајала по самом Закону и без давања изјаве, па се и питање њене форме није постављало.

Закон о стечајном поступку није предвиђао компензацију, па ни форму, а пракса је прихватила и усмену изјаву, односно изјаву дату у било којој форми.

Према члану 82. Закона о стечају („Сл. гласник РС", бр. 104/2009 и 99/2011) ако је поверилац пре подношења предлога за покретање стечајног поступка стекао право на пребијање свог потраживања према стечајном дужнику с потраживањем стечајног дужника према њему, отварањем стечајног поступка не губи се право на пребијање. Ставом 2. истог члана овог закона предвиђено је да је поверилац дужан да до истека рока за пријаву потраживања суду достави пријаву на целокупан износ потраживања и изјаву о пребијању, а да у супротном губи право на пребијање.

Имајући у виду наведено, евидентно је да је законодавац подразумевао да и изјава о пребијању мора бити дата у истој форми у којој се подноси и пријава потраживања, јер се она мора доставити уз пријаву. Како је пријава потраживања увек у писменој форми, то из изнетог следи да и изјава мора бити дата у писменој форми.

#7 Који је рок за давање компензационе пријаве?

Према ЗППСЛ-у компензација је наступила аутоматски даном отварања стечаја, па стога није било ни потребе за компензационом изјавом, а тиме ни за одређивањем рока.

Према Закону о стечајном поступку, а сходно пракси судова, компензациона изјава се могла дати до рока до кога се могла поднети и пријава потраживања (која није имала законом дефинисан рок за подношење), а то фактички значи до главне деобе.

Према Закону о стечају, компензациона изјава се даје уз пријаву потраживања.

Како је пријава потраживања везана за рок, односно она се може поднети најдаље у року од 120 дана од дана објављивања огласа о отварању стечајног поступка у „Службеном гласнику", то је имајући у виду да се изјава о компензацији мора поднети уз пријаву, и она суштински везана за рок, односно може се поднети само у наведеном року. Правило је да се изјава дâ уз пријаву потраживања, али уколико би она била дата независно од пријаве, односно посебним поднеском, а у оквиру рока од 120 дана, суд би требало да је сматра допуном пријаве и здружи је с пријавом, те би по разматрању пријаве стечајни управник морао да се изјасни и о могућности компензације по наведеној изјави. Уколико би изјава била дата независним поднеском после истека рока за подношење пријаве, она се не би разматрала, јер је поверилац преклудиран у праву на вршење компензације. У том случају стечајни управник би

Против закључка није дозвољена жалба.

пријавио уз поднету компензациону изјаву, истакао компензациони приговор, суд би о њему одлучивао мериторно.

Једну од спорних ситуација у пракси решио је и одговор усвојен на седници Одељења за привредне спорове Привредног апелационог суда, а који је дат на следеће питање: „Има ли право на судску заштиту стечајни поверилац чије је пријављено потраживање признато, а одбијен је предлог за пребијање потраживања као недопуштен?"

Усвојени одговор: „Поверилац који има намеру да врши компензацију у стечајном поступку дужан је да до истека рока за пријаву потраживања суду достави пријаву која ће садржати све што је прописано чланом 111. ст. 1. Закона о стечају и доставити изјаву о пребијању.

Такву пријаву испитује стечајни управник и о њој се изјашњава у складу са чланом 113. Закона о стечају. У ситуацији када стечајни управник утврди да је пријављено потраживање основано и призна га али одбије, односно не прихвати компензацију јер се ради о случају када је пребијање недопуштено из члана 83. Закона о стечају онда ће о томе обавестити повериоца. Незадовољан поверилац има право да стави примедбу на радњу стечајног управника, стечајном судији, а стечајни судија ће у форми закључка одлучити о тим примедбама у смислу члана 45. ст. 3. Закона о стечају. Уколико утврди да је примедба основана, закључком ће наложити стечајном управнику да изврши компензацију, а уколико је примедба неоснована, закључком ће одбити уложену примедбу. Против закључка није дозвољена жалба нити приговор сходно члану 45. ст. 4. Закона о стечају. Поверилац у парници по тужби стечајног дужника може да истиче приговор ради пребијања о коме ће одлучити парнични суд".

#14 Како промена закона по коме се стечај води утиче на могућност компензације?

То треба анализирати у ситуацијама у којима је стечај покренут по ЗППСЛ-у, а потом сходно цитираним одредбама члана 185. Закона о стечајном поступку настављен према одредбама Закона о стечајном поступку.

Како је, сходно изнетом, према ЗППСЛ-у компензација била предвиђена као једна од Законом прописаних правних последица самог покретања поступка стечаја над стечајним дужником (обавезна законска компензација), то је та последица наступала самим даном наступања последица покретања стечаја, односно даном истицања огласа о отварању стечаја на огласну таблу суда. Стога су с тим даном сва међусобна, доспела и историодна потраживања која су постојала између стечајног дужника и његових поверилаца на дан покретања поступка стечаја била угашена (уз ограничења која је у погледу могућности компензације овај Закон предвиђао у чл. 106. и 107). Иако се после тога поступак (због ступања на снагу и почетка примене новог Закона о стечајном поступку) наставио према одредбама Закона о стечајном поступку (који компензацију уопште не предвиђа), већ наступиле правне последице не могу се анулирати, нити на било који начин мењати. На њих не може утицати промена закона по којем се стечај води.

То, дакле, значи да су се потраживања која су се у тој ситуацији по компензацији срела, услед сусрета и пребоја угасила и више не постоје, па сама чињеница да је стечај настављен према закону који није регулисао питање компензације, не утиче на потраживања будући да су она пребојем престала.

Регулисање примене новог Закона о стечају у смислу да ће се према његовим одредбама водити само они стечајеви који су и започети – отворени према истом, указује на то да почетак примене Закона о стечају неће довести до нових проблема у погледу могућности компензације с обзиром на временско важење Закона.

НОВО!

Јавне набавке сада и у саставу апликације Прописи.нет

Готово истовремено с доношењем веома важног новог Закона о јавним набавкама, апликацију Прописи.нет обогатили смо новом компонентом – Јавне набавке, која нашим корисницима омогућава праћење свих врста јавних набавки истом оном динамиком којом се оне објављују на Порталу јавних набавки.

Очигледне предности ове компоненте:

- дневно ажуран преглед јавних набавки и све пратеће документације, а све објављено у складу са Законом о јавним набавкама;
- јединствена претрага свих врста огласа и то по више различитих критеријума: по регионима, периоду важења огласа, статусу огласа, врсти поступка, наручиоцима;
- могућност избора потребне категорије предмета набавки о којој ћете е-поштом добијати потребна обавештења;
- све измене постојећих јавних набавки на једном месту;
- база победника тендера са информацијама у ком поступку јавне набавке је одређени понуђач победио.

Овлашћени извозник

Добијање статуса овлашћеног извозника јесте предуслов за добијање одобрења за коришћење Поједностављеног извозног поступка у простору пошиљаоца којим се омогућава значајно убрзање царинског поступка, остварују додатне уштеде, омогућава царињење и ван радног времена царинарнице и остварују друге повољности

У ситуацији када је робу произведену у Републици Србији изузетно тешко пласирати на иностранa тржишта, егзистенцијално је питање за српске извознике како да своју робу учине јефтинијом и конкурентнијом. Један од начина да то постигну јесте и коришћење могућности да цену коштања извезене робе не оптерећују увозне дажбине у земљи увоза. Управо на тржиштима држава или територија с којима је Република Србија потписала споразуме о слободној трговини, постоји могућност да се на производе српског преференцијалног порекла примени царинска стопа нижа од оне која би се иначе применила, или царинска стопа од 0%.

Наведене државе и територије представљају тржишта на која српски извозници претежно пласирају своју робу. И поред добро познатих тржишта, као што су Црна Гора, Босна и Херцеговина, територија АП Косова и Метохије (УНМИК), Македонија, Албанија и Молдавија (стране уговорнице ЦЕФТА споразума), земље Европске уније и Република Турска, ту спадају и Швајцарска, Норвешка, Исланд и Лихтенштајн (стране уговорнице ЕФТА споразума).

Слободна трговина је, међутим, двосмерна улица па оно што произвођачима одговара на страном тржишту, често их угрожава на домаћем. С обзиром на то да се споразумима о слободној трговини предвиђа одређени степен либерализације трговине за све уговорне стране, иако не нужно истог обима, начин да се стекне предност у оба смера јесте да се при производњи, поред домаћих, користе оне увозне сировине које имају преференцијално порекло неке од страна уговорница.

Преференцијално порекло

Свака роба има своје економско порекло (порекло државе у којој је извршена последња битна производна радња), али то увек не подразумева и постојање преференцијалног порекла.

Роба стиче преференцијално порекло само уколико су при њеној производњи испуњени услови предвиђени споразумом о слободној трговини, односно уколико је роба у потпуности добијена у држави (територији) потписници или уколико је тамо прошла споразумом прописану довољну обраду или прераду.

Чак ни чињеница да роба испуњава услове за стицање преференцијалног порекла не значи увек да ће она и уживати повластице у земљи увозници. Услед економских, безбедоносних или других разлога, стране уговорнице често појединим робама или групама роба не дају никаве повластице. Овакви изузеци најчешће се примењују на пољопривредне производе.

Начини декларисања преференцијалног порекла

Постојање преференцијалног порекла се у царинском поступку може доказивати:

- уверењем о кретању робе ЕУР.1 или ЕУР-МЕД;
- изјавом на фактури која се може дати само за робу чија вредност по пошиљци не прелази износ од 6.000 евра, при чему се као вредност пошиљке узима цена пошиљке на паритету *ex works*;
- изјавом на фактури коју даје овлашћени извозник.

У простор у загради уписује се међународна ознака за Републику Србију, редни број овлашћења које је извознику доделила Управа царина и два последња броја године у којој је овлашћење издато (на пример, RS/050/14), а у други простор означен цртом уноси се реч „Српског" („Serbian") или назив другог потписника споразума чије преференцијално порекло производ поседује.

Подаци о месту и датуму могу се испустити ако су садржани у самом документу на ком је изјава дата.

У случајевима када се не захтева потпис извозника, такође се не наводи ни име потписника.

Уколико је на фактури наведено више производа од којих неки нису стекли преференцијално порекло које се декларише, неопходно је јасно и несумњиво обележити производе на које се изјава не односи. То се најчешће чини тако што се непосредно уз трговачки назив производа или његову идентификациону ознаку, јасно наводи назив или међународна словна скраћеница државе или територије чије порекло поседује.

Ако је споразумом о слободној трговини, на чију примену се извозник позива, предвиђена могућност кумулације порекла, онда изјава на фактури обично мора садржати једну од следећих напомена на енглеском језику:

1) „CUMULATION APPLIED WITH" _____ (*име земље/земаља или територије/а*) ако је порекло стечено применом кумулације с материјалом пореклом из једне или више земаља или територија с којима је кумулација могућа;

2) „NO CUMULATION APPLIED" ако је порекло стечено без примене кумулације порекла.

16 дилема из осигурања моторних возила

О осигурању моторних возила баш и не размишљамо много, осим када дође време за регистрацију аутомобила или када се спремамо за годишњи одмор или када се догоди оно најгоре – саобраћајна незгода. Тада смо у недоумици шта да радимо, ко је крив за удес и да ли о трошку осигурања можемо да поправимо аутомобил? Овај текст је покушај да разрешимо неке од уобичајених недоумица које имају возачи моторних возила

#1 КОЈЕ РИЗИКЕ ПОКРИВА ОСИГУРАЊЕ МОТОРНИХ ВОЗИЛА?

Осигурање од аутоодговорности је заправо осигурање од одговорности власника моторног возила у случају да коришћењем возила изазове смрт, повреду тела, нарушавање здравља, односно уништење или оштећење ствари трећих лица. Другим речима, уколико возач својим возилом изазове неку од наведених штета, неће је платити он, већ осигуравајуће друштво код кога је осигуран. Није осигурано само возило, већ одговорност самог возача. Ова врста осигурања уведена је да би се заштитила лица оштећена у саобраћају која нису допринела настанку штете, као и имовина трећих лица, јер особа која причини штету често није имовински способна да је надокнади.

Треба нагласити да право на накнаду штете нема власник моторног возила уколико је повређен или су његове ствари оштећене, као ни лице које је својевољно ушло у возило, а знало је да је возило украдено. Осим тога, право на накнаду немају ни лица која су повређена употребом моторног возила за време ауто-мото и картинг такмичења на затвореној стази.

Ауто-каско осигурање представља осигуравајућу заштиту од уништења и оштећења возила у случају саобраћајне незгоде, пожара, пада или удара неког предмета, удара грома, олује, града, снежне лавине, поплаве, експлозије, изненадног термичког или хемијског деловања споља, земљотреса, манифестација или демонстрација, крађе уз допунско уговарање, као и других ризика. Осим саобраћајне незгоде, оно покрива и низ других различитих ризика, па се услед тога назива и комбиновано осигурање. Овде је ситуација много јаснија јер се ради о штети насталој на вашем возилу. Штета ће бити надокнађена без обзира на то да ли сте ви изазвали удес или неко други.

#2 КОЈЕ ОСИГУРАЊЕ ЈЕ ОБАВЕЗНО?

Осигурање власника моторних возила од одговорности за штету причињену трећим лицима обавезно је по Закону о обавезном осигурању у саобраћају („Сл. гласник РС”, бр. 51/2009). Власник моторног возила дужан је да при регистрацији моторног возила поднесе доказ о закљученом уговору о осигурању од аутоодговорности,

Штете изазване непознатим моторним возилом накнађује Гарантни фонд.

сматрају се малом штетом и друштво је обавезно да их исплати у року од 8 дана.

У случају када је понуђена висина накнаде мања од потраживања оштећеног лица, друштво за осигурање је дужно да оштећеном лицу понуди и исплати неспорни део на име предујма. Прихватање неспорног дела накнаде штете не утиче на право потраживања спорног дела.

Уколико друштво за осигурање не исплати штету у наведеним роковима, оштећено лице може поднети тужбу суду и о томе обавестити Народну банку Србије.

Када је у питању ауто-каско осигурање, друштво за осигурање је обавезно да исплати накнаду у року од 14 дана од дана када је добило обавештење да се осигурани случај догодио, а најкасније 14 дана од утврђивања обавезе и њене висине.

Уколико по истеку 14 дана од пријаве штете не буде утврђен износ обавезе, друштво је обавезно да на захтев осигураника исплати неспорни део своје обавезе у виду аконтације.

#12 КОМЕ СЕ ОБРАТИТИ У СЛУЧАЈУ ДА ШТЕТУ ИЗАЗОВЕ НЕОСИГУРАНО ИЛИ НЕПОЗНАТО ВОЗИЛО?

Штету проузроковану употребом неосигураног моторног возила накнађује Гарантни фонд формиран при Удружењу осигуравача Србије у истом обиму као да је био закључен уговор.

Штете изазване непознатим моторним возилом, такође, накнађује Гарантни фонд. Уколико је штета настала услед смрти, повреде тела или нарушавања здравља, надокнађује се до висине суме осигурања, односно 1.000.000 евра у динарској противвредности. Гарантни фонд ће штете на стварима накнадити једино у случају ако је неком учеснику саобраћајне незгоде већ накнадио штету због тешке телесне повреде које су захтевале болничко лечење. У том случају оштећено лице учествује у штети са 10%, а највише 500 евра у динарској противвредности.

#13 ЗА КОЈЕ ЗЕМЉЕ ЈЕ НЕОПХОДНО ИМАТИ ЗЕЛЕНУ КАРТУ?

Зелена карта је међународна исправа (потврда) о закљученом осигурању од аутоодговорности и траје колико и полиса осигурања. Она је неопходна у земљама Система зелене карте које нису чланице тзв. Мултилатералног споразума, а то су Русија, Белорусија, Украјина, Молдавија, Турска, Израел, Иран, Македонија, Албанија, БиХ, Тунис и Мароко. У осталим земљама регистарска таблица је доказ да постоји осигурање од аутоодговорности.

#14 КОМЕ СЕ ПРИЈАВЉУЈЕ ШТЕТА КОЈУ ЈЕ ИЗАЗВАЛО ВОЗИЛО СА СТРАНИМ ТАБЛИЦАМА?

Уколико страно осигуравајуће друштво има свог представника (домаће друштво које за страно врши обраду и исплату штета) на територији Србије, оштећени се директно обраћа њему. Уколико не постоји представник, одштетни захтев се подноси Бироу зелене карте при Удружењу осигуравача.

Уколико је штета на возилу, а имате ауто-каско осигурање, можете се обратити свом осигуравачу, а он ће се регресирати од иностраног.

#15 ШТА ЧИНИТИ АКО СЕ НЕЗГОДА ДОГОДИ НА ТЕРИТОРИЈИ ДРУГЕ ДРЖАВЕ?

Уколико је незгода изазвана возилом с регистарском ознаком државе у којој се незгода догодила, оштећени се јавља осигуравачу штетника. У случају да је штету проузроковао странац, резидент треће државе, онда се треба обратити Бироу зелене карте државе где је штета настала.

Ако је штета на возилу, а имате ауто-каско осигурање, можете се обратити свом осигуравачу који ће вам исплатити одштету, а сâм се регресирати од иностраног.

#16 ДА ЛИ СЕ МОЖЕ НАПЛАТИТИ ШТЕТА АКО ЈЕ ИЗАЗОВЕ НЕОСИГУРАНО ВОЗИЛО СТРАНИХ ТАБЛИЦА?

Штета се може наплатити, а захтев се подноси Гарантном фонду или Бироу зелене карте при Удружењу осигуравача Србије.

Порески календар

2. ЈУН

- Плаћање доприноса за обавезно социјално осигурање за неисплаћене зараде за април
- Плаћање акцизе за прву половину претходног месеца

5. ЈУН

- Достављање обавештења о закљученим уговорима по основу естрадних програма у претходном месецу – на Обрасцу ОЗУ
- Достављање извештаја о извршењу обавезе запошљавања особа са инвалидитетом за претходни месец – на обрасцу ИОСИ
- Подношење пореске пријаве о порезу на добит по одбитку на приходе које су остварила нерезидентна правна лица за претходни месец – на Обрасцу ПДПО

10. ЈУН

- Подношење обрачуна пореза на премије неживотних осигурања за претходни месец – на Обрасцу МОППНО
- Плаћање пореза на премије неживотног осигурања за претходни месец
- Подношење пореске пријаве и плаћање ПДВ-а за мај за пореског дужника који није обвезник ПДВ-а

16. ЈУН

- Плаћање аконтације пореза на приходе од самосталне делатности за претходни месец
- Плаћање аконтације доприноса на приходе од самосталне делатности за претходни месец
- Плаћање доприноса за свештенике и верске службенике, за домаће држављане запослене у иностранству и за иностране пензионере за претходни месец
- Подношење пореске пријаве за ПДВ за претходни месец
- Плаћање ПДВ-а за претходни месец
- Подношење Обрасца ПИД ПДВ-1 уз пореску пријаву ПП ПДВ за мај 2014, ако је статус претежног извозника обвезник стекао у мају 2014. године
- Плаћање аконтације пореза на добит правних лица за претходни месец
- Плаћање акцизе за другу половину претходног месеца

У 7 корака до малопродаје

Кроз седам детаљних корака упознајемо вас са свим оним појединостима и условима које је потребно задовољити да бисте се, као предузетник или привредно друштво, бавили малопродајом

Обављање делатности малопродаје подразумева поштовање низа правних прописа. Трговину могу да обављају лица која имају својство трговаца у складу са Законом о трговини („Сл. гласник РС”, бр. 53/10 и 10/13), а својство трговца имају правна лица и предузетници који обављају трговину и који су регистровани у складу са важећим прописима. Осим тога, својство трговца имају и физичка лица и то: пољопривредници, лица која врше промет уловљене дивљачи, рибе, гљива, дивље флоре и фауне и осталих шумских плодова, као и физичка лица која у виду занимања обављају делатност слободне професије.

Доносимо преглед 7 неопходних корака које је потребно испунити да бисте се бавили трговином на мало.

#1 РЕГИСТРАЦИЈА

Поступак регистрације привредних субјеката регулисан је Законом о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Сл. гласник РС”, бр. 36/11). У том смислу успостављен је једношалтерски систем регистрације (*one stop shop*) у оквиру ког је у року од два дана могуће извршити регистрацију привредног субјекта. Једношалтерски систем регистрације омогућио је привредним субјектима да подношењем једне регистрационе пријаве изврше потпуну регистрацију привредног субјекта, што подразумева добијање решења о оснивању привредног субјекта које у себи садржи: јединствени матични број привредног субјекта, порески идентификациони број (ПИБ), чиме је читав поступак скраћен на једну процедуру.

Овај поступак се покреће подношењем пријаве Агенцији, а сама пријава се подноси на прописаном обрасцу. Уз пријаву се прилажу прописани документи (видети оквир) у оригиналу, овереном препису или овереној фотокопији, као и доказ о уплати накнаде за вођење поступка регистрације. Ако је документ поднет на страном језику, прилаже се и превод тог документа сачињен од овлашћеног судског тумача.

Одабир претежне делатности Приликом регистрације потребно је уписати делатност којом ће се привредни субјекат претежно бавити. Избор делатности фирме је слободан и врши се на основу Закона о класификацији делатности, којим је прописано да фирма може имати више делатности од којих само једну наводи као претежну. Делатност се у пријаву уписује у облику шифре делатности. Списак свих делатности и њихове шифре налазе се у Уредби о класификацији делатности, где су делатности разврстане у секторе, који су подељени на области, области су подељене на гране и гране на групе, па је зато шифра четвороцифрени број.

Седиште Седиште привредног друштва је место из којег се управља пословима друштва и одређује се оснивачким актом и региструје.

Пословно име Пословно име је назив под којим привредно друштво послује. Одређује се приликом попуњавања регистрационе пријаве. Предузетник обавља делатност под својим личним именом, именом неког другог лица или под неким посебним пословним именом. Име се региструје уз додатак назива „предузетник” или скраћенице „пр”.

Пуно пословно име предузетника садржи следеће елементе:

1) име и презиме оснивача – предузетника;

Обавеза трговца је и евиденција промета.

читљив начин, лако разумљивим језиком, и купцу мора да се достави када он то захтева. Према Закону о заштити потрошача период важења гаранције је две године. Рок за одговор на рекламацију је 15 дана.

Повраћај робе и новца Према одредбама члана 54, ст. 5. и 7. Закона о заштити потрошача („Сл. гласник РС", бр. 73/2010), свака оправка или замена мора се извршити у примереном року и без значајнијих непријатности за потрошача, узимајући у обзир природу робе и сврху због које ју је потрошач набавио.

Потрошач има право да раскине уговор ако не може да оствари право на оправку или замену, односно ако трговац није извршио оправку или замену у примереном року или ако то није учинио без битнијих непогодности за потрошача.

Уколико је реч о е-трговини трговац је дужан да потрошачу преда и образац за једнострани раскид уговора на даљину, прописан чланом 31. Закона о заштити потрошача. У том случају потрошач у року од 14 дана од дана када је потписао поруџбеницу може вратити робу без објашњења. Између осталог, у обрасцу сте дужни да наведете начин и рок за враћање испоручене робе и повраћаја новца.

Уколико потрошач раскине уговор, обавеза је трговца да му врати новац у року и на начин који је наведен у обрасцу за једнострани раскид уговора.

Уколико постоји обавеза поседовања фискалних каса, за враћену робу потрошачу се исплаћује готовина. На основу података из Обрасца НИ, умањује се евидентирани дневни промет за износ враћене готовине. Ако се купцу за враћену робу даје друга врста робе, исправка евидентираног промета врши се на Обрасцу НИ, као што је већ наведено, а промет робе која је дата у замену евидентира се преко фискалне касе, односно преко фискалног рачуна. Ако је појединачна вредност или укупна вредност купљене робе која се враћа или рекламира већа од 500 динара, у Образац НИ се обавезно уписује штампаним словима име и презиме купца, његов ЈМБГ, а купац је дужан да се својеручно потпише, док за робу у вредности мањој од 500 динара подаци о купцу и његов својеручни потпис нису потребни (Правилник о садржини и начину евидентирања промета издавањем фискалног рачуна, начину отклањања грешке у евидентирању промета преко фискалне касе и о садржини и вођењу књиге дневних извештаја, „Сл. гласник РС", бр. 140/2004).

Евиденција промета Обавеза трговца је и евиденција промета. Трговац је дужан да води евиденцију о набавци, продаји и продајној цени робе, као и друге евиденције о испоруци, односно превозу робе.

Евиденција мора бити доступна у продајном објекту, односно у трговини ван продајног објекта, на месту које се пријави министарству.

За трговину ван продајног објекта, евиденција се води на нивоу целокупног промета тог трговца у трговини ван продајног објекта на тржишту Републике Србије.

Форма КЕПУ књиге је прописана Правилником о евиденцији промета робе и услуга („Сл. гласник РС", бр. 45/96, 48/96 – испр., 9/97, 6/99, 109/2009 и 7/2010).

Рокови чувања документације и књига:

- најмање пет година, ако обвезник није у систему ПДВ-а, односно најмање десет година, ако јесте, по истеку године, чува се сва документација на основу које је вршено књижење у трговачкој, односно КЕПУ књизи, а најмање десет година, по истеку године, чува се трговачка, односно КЕПУ књига;
- најмање три године, по истеку године, чувају се: издати фискални рачуни, налози за исправку с приложеним фискалним исечком, односно фискалним рачуном који је исправљан, контролне траке, дневни и периодични извештаји, те књиге дневних извештаја.

Календар важења правних аката

У овој рубрици доносимо преглед прописа који током овог месеца престају да важе (у целости или у делу), односно који одложено ступају на снагу и/или се одложено примењују у целости или у делу:

- Уредба о начину и условима одређивања уједначених цена приступа дистрибутивном систему у условима отварања тржишта електричне енергије, објављена у „Сл. гласнику РС”, бр. 113/2013 од 20. 12. 2013. године

– ступила је на снагу 28. децембра 2013,
а примењује се од 1. јануара 2014. до 30. јуна 2014. године

- Закон о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији, објављен у „Сл. гласнику РС”, бр. 93/2012 од 28. 9. 2012. године

– одредбе члана 10. и члана 32. ст. 1. овог закона
примењиваће се од 1. јула 2014. године

- Одлука о минималним условима организационе и техничке оспособљености друштва за управљање добровољним пензијским фондом, објављена у „Сл. гласнику РС”, бр. 23/2006

– тачке 6) и 8) ове одлуке престају да важе 1. јула 2014. године

- Одлука о минималним стандардима управљања информационим системом финансијске институције, објављена у „Сл. гласнику РС”, бр. 23/2013 и 113/2013

– примењује се од 1. јула 2014. године на друштва за осигурање,
даваоце финансијског лизинга и друштва за управљање
добровољним пензијским фондовима

- Правилник о измени Правилника о максимално дозвољеним количинама остатака средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње и о храни и храни за животиње за коју се утврђују максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља, објављен у „Сл. гласнику РС”, бр. 39/2014 од 9. 4. 2014. године

– ступио је на снагу 17. априла 2014,
а примењује се од 1. јула 2014. године

- Правилник о начину вођења евиденције и садржини потврде о вештачком осемењавању, односно природном парењу, објављен у „Сл. гласнику РС”, бр. 30/2014 од 14. 3. 2014. године

– ступио је на снагу 22. марта 2014,
а примењује се од 1. јула 2014. године

Имате питање? Имамо одговор!

У овој рубрици доносимо одговоре на нека од питања која сте упутили нашем часопису. Подсећамо да питања можете поставити коришћењем одговарајућих е-адреса у заглављу тематских рубрика. Настојаћемо да одговоримо на свако од њих!

СУДСКИ ПОСТУПЦИ

П: *За који период застаревају обавезе јавног предузећа за исплату накнаде члановима управног и надзорног одбора? Да ли је у питању општи рок од 10 година, или рок од 3 године?*

О: Према Закону о јавним предузећима („Сл. гласник РС”, бр. 119/2012 од 17. 12. 2012), одредбом члана 19. прописано је да председник и чланови надзорног одбора имају право на одговарајућу накнаду за рад у надзорном одбору. Висину накнаде из става 1. овог члана утврђује оснивач, на основу извештаја о степену реализације програма пословања јавног предузећа. Закон о привредним друштвима детаљније регулише исплату накнаде члановима надзорног одбора. Исплата накнаде члановима надзорног одбора је према Закону о привредним друштвима („Сл. гласник РС”, бр. 36/2011 и 99/2011) прописана чланом 230. (накнада за рад чланова надзорног одбора) који упућује на примену члана 423, а који даље упућује на члан 393. истог Закона који гласи: „Директор има право на накнаду за свој рад, а може имати и право на стимулацију путем доделе акција. Статутом, одлуком скупштине или одлуком надзорног одбора, ако је управљање друштвом дводомно, одређују се накнада и стимулација из става 1. овог члана или начин њеног одређивања. Висина накнаде и стимулације из става 1. овог члана може зависити од пословних резултата друштва, али та накнада не може бити одређена као учешће у расподели добити друштва. Стимулација из става 1. овог члана може бити одређена и у акцијама, односно варантима друштва или другог друштва које је повезано са друштвом”.

Наше мишљење је да уколико председник и чланови надзорног одбора нису запослени у јавном предузећу, у смислу да имају заснован радноправни статус, већ накнаду примају по основу функције, као чланови надзорног одбора за обављање послова из надлежности надзорног одбора, у том случају би потраживање исплате накнаде застаревало у општем року од 10 година, док би у случају да је члан надзорног одбора и запослен, односно има заснован радни однос у јавном предузећу, у складу с чланом 196. Закона о раду, потраживање исплате накнаде застаревало у року од 3 године. Ово из разлога јер Закон о раду у делу где регулише исплату зараде (чл. 104–117), у сваком члану користи израз „запослени” и „зарада”, а што чланови надзорног одбора нису.

Постоји и супротно правно мишљење према ком је према одредбама Закона о раду, регулишући исплату зараде али и накнаде, законодавац имао у виду не само зараду у смислу члана 105. Закона о раду него и сва друга новчана потраживања, односно и накнаде и остала лична примања, па се може рећи да се има применити одредба члана 196. и код потраживања накнаде члану управног, односно надзорног одбора по питању застарелости.

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

П: *У ситуацији када је проглашена ванредна ситуација на читавој територији РС, да ли је исправно продужити рок за достављање понуда и њихово отварање, или не?*

Подаци од значаја за рад пословних субјеката

Износи личних примања запослених

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКОНУ О РАДУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1.	2.	3.
Регрес за коришћење годишњег одмора	Исплата по овом основу је обавезна, у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 6) Закона о раду)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
Отпремнина код одласка у пензију	Према Закону о раду, исплаћује се најмање у висини 3 просечне зараде у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за статистику (**63.167 × 3 = 189.501**)	Не опорезује се до износа троструке месечне зараде по запосленом у Републици према последњем податку (**63.167 × 3 = 189.501** дин.)
Јубиларна награда	До висине утврђене општим актом послодавца	Неопорезиво до **17.758** динара годишње
Накнада трошкова превоза до посла и повратка са посла	До висине цене превозне карте у јавном саобраћају	Не опорезује се до висине превозне карте, односно до висине стварних трошкова превоза, а највише до **3.552** дин.
Накнада за исхрану у току рада	Исплата по овом основу је обавезна, у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 5) Закона о раду)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
Дневница за службено путовање у земљи	До висине прописане општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 2) Закона о раду)	Неопорезиво до **2.132** дин. по дневници
Дневница за службено путовање у иностранство	Најмање у висини утврђеној посебним прописима (члан 118. тач. 3) Закона о раду)	Не опорезује се до износа прописаног Уредбом о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Сл. гласник", бр. 86/07)
Теренски додатак (дневна накнада за повећане трошкове рада на терену)	Према Закону о раду, ако се предвиди општим актом, односно уговором о раду	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКОНУ О РАДУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1.	2.	3.
Једнократна новчана накнада запосленима за чијим је радом престала потреба (одељак IV Програма за решавање вишка запослених...) („Сл. гласник РС", бр. 64/2005... 21/2014)	Десет просечних зарада у Републици (тренутно, **631.670** дин.) за запослене који имају више од 10 година стажа осигурања, или у висини динарске противвредности 100 евра по години стажа осигурања	Не опорезује се до износа из претходне колоне, а за лица старија од 50 година живота – без ограничења износа
Стимулативне отпремнине при споразумном престанку радног односа (члан 177. Закона о раду)	Исплаћује се у складу са општим актом или уговором о раду	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду

Календар догађаја...

4, 6. И 9. ЈУН 2014.	**Тродневни семинар:** **Професионално берзанско трговање** Регионална привредна комора Нови Сад
10. ЈУН 2014.	**Једнодневни инструктивни семинар:** **Управљање обртним капиталом у привредним друштвима – превазилажење изазова ликвидности** Привредна комора Србије
11. ЈУН 2014.	**Једнодневни инструктивни семинар:** **Наплата спорних потраживања – правне алтернативе** Привредна комора Србије
16. ЈУН 2014.	**Једнодневни инструктивни семинар:** **Анализа новчаних токова и финансијско планирање у функцији унапређења ликвидности привредног друштва** Привредна комора Србије
17. ЈУН 2014.	**Инфо сесија: Нови ЕУ програми 2014–2020 и могућности за привреду у 2014. години** Привредна комора Београда
18–19. ЈУН 2014.	**Дводневна обука:** **Писање пројеката за конкурсе ЕУ фондова са фокусом на нови ЕУ програм *Horizon 2020*** Привредна комора Београда

Корисни модели правних аката

Уговор о уступању производних знања и искустава

УГОВОР
о уступању производних знања и искустава

закључен _____ године, у _____, између:

1. Холдинг компаније „_____”, из Београда, ул. _____ (у даљем тексту: Преносилац), коју заступа _____, и

2. Привредног друштва „_____”, из _____, ул. _____ (у даљем тексту: Прималац), које заступа _____.

Преамбула

Уговорне стране констатују да су _____ године закључиле Уговор о лиценци патента, којим је Преносилац уступио Примаоцу право делимичног економског искоришћавања проналаска под називом „_____”, заштићеног на основу решења _____ за интелектуалну својину о признању патента број _____ од _____ године, а Прималац је преузео право делимичног економског искоришћавања проналаска и обавезу да Преносиоцу плати накнаду за коришћење проналаска.

Циљ уговора

Уговорне стране приступају закључењу уговора у циљу:
а) обезбеђења најцелисходније примене одредаба Уговора о лиценци патента и производно-техничке документације из Уговора о лиценци патента;
б) освајања производње лиценцног производа од стране Примаоца;
в) пуштања лиценцног производа у промет;
г) заштите укупног пословног угледа Преносиоца као носиоца патента и Примаоца као корисника патента.

наставак на следећој страни

Гаранција за враћање аванса

(*место*), _____ године

Број: _____

_____

(*назив привредног друштва*)

_____

(*адреса привредног друштва*)

ГАРАНЦИЈА бр. _____

У вези са уговором број _____, закљученим дана _____, између привредног друштва _____ и привредног друштва _____, из _____, ул. _____, којим је предвиђено да платите аванс у износу од _____ (_____) динара за _____, овим неопозиво гарантујемо враћање примљеног аванса за случај да привредно друштво _____ не изврши обавезе из наведеног уговора.

Износ гаранције се аутоматски смањује за 25% после сваке делимичне испоруке, уз подношење са ваше стране документације предвиђене уговором из ст. 1. ове гаранције.

Ова гаранција важи закључно са _____ године и после истека тога рока молимо да нам је вратите као неважећу.

Без обзира на то да ли ће нам гаранција бити враћена или не, после истека наведеног рока сматраћемо да је истекла важност гаранције и да смо ослобођени сваке обавезе.

ЗА

_____

(*назив банке*)

LEGE ARTIS

ИНГ-ПРО

УНАКРСНИ ПОГЛЕД

ПОРЕЗИ И АКЦИЗЕ

РАДНИ ОДНОСИ И СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊА

СУДСКИ ПОСТУПЦИ

КОМПАНИЈСКО ПРАВО

БУЏЕТИ

АУТОРСКО ПРАВО И ПРАВО ИНДУСТРИЈСКЕ СВОЈИНЕ

ОБРАЗОВАЊЕ

ЕВРОПСКО ПРАВО

ТАБЕЛЕ И УЗОРЦИ